

Snöoväder och låga temperaturer

Faktablad med information till fastighetsägare

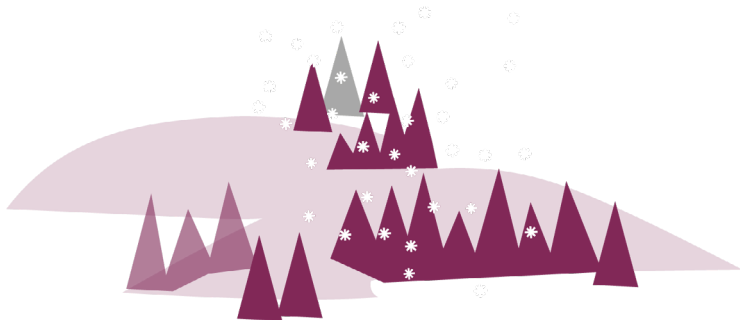
Snöoväder och låga temperaturer kan leda till en rad utmaningar för fastighetsägaren, särskilt om det håller i över en längre period.

På byggnader kan tyngden från snö orsaka att taket rasar in. Snö och istappar kan rasa ner från taket och skada människor på marken, snöbrott på träd kan skada el- och telenätet. Snökanoner och snödrev kan dessutom ge stora trafikproblem och begränsa framkomligheten. Isstormar kan leda till transportstörningar, elstörningar, teleavbrott och risk för takras. Stora snömängder och vind i fjällområden gör att lavinfaran ökar.

Låga temperaturer kan utgöra en särskild fara om den slår till samtidigt som elen slutar fungera. Vattenledningar är särskilt utsatta och kan frysa sönder. En läcka kan leda till stora skadekostnader. Vattenförsörjningen kan även påverkas av tjäle i marken. Viss teknisk utrustning, exempelvis mobiltelefoner, kan sluta fungera när temperaturen är för låg.

Ta reda på risken

- Hos SMHI finns uppgifter kring snödjup och temperaturförhållanden i olika regioner.
- SMHI ger ut varningar för ishalka, kyleffekt och snöfall, däremot inte för låga temperaturer.
- SMHI och Boverket har aktuell information om snölast på tak.
- Trafikverkets trafikinformationstjänst har information om bland annat väglag och vägväder.

Snöoväder och låga temperaturer

En snöstorm är när kraftig vind, dålig sikt och snöfall kombineras. Vindarna behöver inte nå ända upp till stormstyrka för att de ska kunna kallas snöstorm. Snöstormar uppstår när fuktig luft stiger i ett lågtrycksområde. När fuktigheten släpps ut genom en kallare luftmassa kan stora snömängder uppstå.

Snökanoner är ett väderfenomen som ger mycket stora snömängder på väldigt kort tid. De kan uppstå på vissa områden längs med ostkusten. Snödrev innebär att stark vind driver ut snö, exempelvis på vägen.

Isstorm är när underkyllt regn träffar vägar, master, byggnader och andra ytor. Det underkylda regnet fryser snabbt till ett flera centimeter tjockt lager is. Detta kan leda till blixthalka på vägar, strömavbrott m.m. Trots namnet blåser det sällan under en isstorm.

Den kallaste temperaturen som någonsin uppmätts i Sverige är -52.6 i Vuoggatjålme den andra februari 1966. Med all sannolikhet skulle detta beskrivas som extrem kyla, dock finns det i Sverige idag ingen vedertagen definition på vad extrem kyla innebär. Vad som upplevs som låga temperaturer varierar utifrån vart i landet man befinner sig.

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Före

- Införskaffa lämplig snöröjningsutrustning. Sätt upp ett snörasskydd.
- Kontrollera takens bärighet. Föreskrifterna och kraven på bärförmåga, stadga och beständighet på huskonstruktioner finns hos Boverket. En takkonstruktion ska klara en större snömängd än den som anges för de olika snözonerna. Det är ytterst sällan ett tak behöver skottas på grund av att snölasten överstiger takets bärförmåga, men vid behov skotta tak och balkonger samt avlägsna istappar.
- Se över husets isolering samt tätning vid fönster och dörrar.
- Se till att rören och vattenledningar är ordentligt isolerade och vindskyddade så att de inte fryser. Se till att det går att tappa ut vattnet ur systemet i huset.
- Införskaffa alternativ värmekälla. Se till att ha varma kläder, sovsäckar etc. hemma för att klara kyla.
- För större fastigheter och flerbostadshus är det särskilt viktigt att undersöka vilka reservsystem och andra lösningar som kan användas för att säkra värmeförsörjningen.
- Om du äger skog ha koll på träd och buskar som kan tyngas mot el och teleledningar eller blockera vägar. Hör av dig till ansvarig operatör eller väghållaren om åtgärder krävs, rensa inte elledningar själv!
- När det är elavbrott kommer många att vilja ha hjälp av leverantörer och installatörer. Därför är det bra om du i förväg skaffat dig de kunskaper som behövs för att kunna utföra nödvändiga åtgärder.

Under

- Stanna kvar i hemmet. Om du behöver ge dig ut meddela vart du är på väg och klä dig varmt.
- Håll huset varmt. Använd alternativa energikällor som fotogen- eller gasolkamin, alternativt kakelugn eller öppen spis om du har sådan.
- Vid strömavbrott - behåll den värme som finns i bostaden genom att lägga extra mattor och filtar på golvet, avdela bostaden, samt isolera fönster och dörrspringor med tejp, filtar och plast.
- Om inomhustemperaturen sjunker under noll grader kan vattnet i element och vattenledningar frysa och ledningarna gå sönder. Du kan på egen hand behöva tömma husets vattensystem. Håll en liten mängd spolarvätska i avloppen så att vattenlåsen inte fryser.

Efter

- Vid behov skotta tak och avlägsna istappar.
- Røj bort snö. Upplag av snö bör placeras på lämplig plats så det inte skapas olägenheter för miljön eller ökar risken för ras och skred vid snösmältningen. Exempelvis kan det vara olämpligt att lägga större snömängder i en känslig slänt. Tänk på både tyngden av snön och vattenmängden som bildas när snön smälter. Förorenade snömängder kan påverka ekosystemen.
- Efter ett strömavbrott kan vattenburna system behöva fyllas på. Tänk på att inte slå på pumpar eller pannor förrän systemen är påfyllda.
- För att minska fuktbelastningen som uppstår när man värmer upp en bostad som stått utkyld länge, är det en fördel om huset värms upp långsamt och vädras under tiden. Man kan sätta termostaterna på 10 grader för att sedan gradvis höja till den önskade temperaturen.
- Se över skogsfastigheter för att se om det finns snöbrott eller om det riskerar att uppkomma.

Mer information

[Krisinformation.se](https://krisinformation.se)

[SMHIs Vädervarningar](#)

[SMHI, Snö](#)

[SMHI och Boverket, Snölast på tak](#)

[Boverket, Taksäkerhet](#)

[Energimyndigheten, Elavbrott – vad gör jag nu?](#)

[Energimyndigheten, Elavbrott och kyla – vad gör du med din fastighet?](#)

[Trafikverket, Trafikinformation](#)

Faktabladerna är en sammanställning av information från olika källor och framtagna av den myndighetsgemensamma Arbetsgrupp naturolyckor.